

Føroyingar halda seg liva væl

Tað eru ikki færri enn 80 prosent av føroyingum, sum halda seg liva væl. Tað vísir ein fólkaheilsukanning, sum fyrirbyrgingarráðið hevur gjørt. Í kanningini vóru føroyingar spurdir, hvussu teir sjálvir halda, at teir liva og 80 prosent halda seg hava heilt góða heilsu, 18% halda seg liva hampiliga og 2 prosent halda seg hava vánaliga heilsu. Býtið ímillum kynini er at kalla javnt, men kortini eru tað eitt sindur fleiri konufólk, sum halda seg liva stak væl, enn tað eru mannfólk.

- Útlendingar, sum koma til Føroya at arbeiða, skulu hava tunguna mitt í munnum, annars kann tað enda, sum hjá eini russiskari kvinnu í Havn, sum varð drigin í rættin í gjáramorgunin. Hon skuldi útfylla eina umsókn, sum hon ikki skilti eitt orð av. Fútin helt, at borðið fangaði og dróg hana í rættin. Men tað helt dómarin ikki og tí varð kvinnan varð fríkend

Kvinnur fríkendar fyri at snýta landsstýrið

– Hetta er heilt bím, segði sakførarin hjá eini føroyskari og eini útlenskari konu, sum vorðu drignar í Føroya Rætt í gjáramorgunin. Dómarin fríkendi báðar konurnar

ÚTLENDINGAMÁL

Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

– Hetta er púra bím.

Orðalagið í Føroya Rætti var heldur óvanligt í gjáramorgunin.

Ein russisk kvinna í Føroyum var ákærð fyri at hava givið skeivar upplýsingar í eini umsókn um arbeiðs- og uppihaldsloyvi.

Og ein skrivstovuvkvinna á virkinum, kvinnan arbeiðdi á, varð ákærð fyri at hjálpa henni og fyri at hava váttað umsóknina.

Men hesin fekk fútin onki burtúr, tí báðar kvinnurnar vorðu fríkendar.

Hetta er enn eitt dømi um, hvussu illa fyri, útlend-

ingar í Føroyum eru.

Tí í hesum føri var talan um eina russiska kvinnu í Føroyum, sum skuldi útfylla eina umsókn á donskum – har hon ikki skilti eitt orð av tí, sum stóð í umsóknarblaðnum.

Talan var um eina umsókn um at longja arbeiðs- og uppihaldsloyvi og í hesum sambandi skuldi hon eisini vátta, hvussu nógv hon væntaði at fáa í inntøku.

Men tað ringasta av øllum var, at tað var óneyðugt hjá henni at útfylla umsóknina, tí myndugleikarnir høvdu ikki brúk fyri henni.

Tað var tað bara ongin, sum hevði fortalt henni!

Men endaði tað so við, at hendan óneyðuga umsóknin varð fylt út og eftirsum fútin meinti at hon hevði sagt ósatt um lönina, varð kvinnan ákærð fyri at hava givið almennum myndugleikum skeivar upplýsingar.

Hevði rætt til familjusamanføring

Russiska kvinnan var komin til Føroyar í 2002, tí dótt-

urin var her og vildi hava hana at koma higar at passa ommubarnið.

Men árið eftir, í 2003, vildu hon sleppa til arbeiðis í Føroyum og søkti tískil um arbeiðs- og uppihaldsloyvi og tað fekk hon.

Við árslok í 2003 varð hon gift føroyskum manni og av tí sama hevði hon eisini rætt til familjusamanføring, men tað visti hon ikki av og tískil søkti hon aftur í 2005 um at fáa arbeiðs- og uppihaldsloyvið longt.

Bæði ákærin og verjin eru púra samdir um, at av tí, at konan hevði rætt til familjusamanføring, var tað púra óneyðugt hjá henni at søkja um at fáa arbeiðs- og uppihaldsloyvi longt.

Hon dugir framvegis lítið og onki av føroyskum og sostatt var tulkur til staðar og stuðlaði henni ígjøgnum rættarfundin.

Í umsóknini hevði hon upplýst, at væntandi fór lönin at vera 3800 krónur um vikuna.

Og tað var júst hetta, sum ákærin hongdi seg í. Hann helt, at við hesum hevði

konan sagt ósatt, tí hon átti at vita, at so nógv fór hon ikki at forvinna.

Hon arbeiðdi á fiskavirki og ákærin legði upplýsingar frá Toll- og Skatt, sum visti, hevði verið nógv minni enn tað í árunum frammanundan og tí var ongin orsök at vænta, at hon bara skuldi fáa fulla vikulønir eftir tað.

Tí meinti ákærin, at hon hevði villleitt almennu myndugleikarnar. Skrivarin á fiskavirkinum, sum hevði hjálpt henni við umsóknini, átti eisini at vita, at talið var alt ov høgt og tí varð eisini hon ákærð fyri at hana givið myndugleikunum skeivar upplýsingar.

Annars upplýsti skrivarin á fiskavirkinum, sum hjálpti henni við umsóknini, at tað var ógvuliga sjáldan, at tey ikki høvdu fulla viku.

Ákærin helt kortini, at tað talaði fyri niðursettari revsing, at hvørgin av teimum ákærdu hevði verið í hóslag við lógina áður. Tað talaði eisini til teirra fyrimun, at tað var so langt síðani, at tað fór fram, sum

ákæran snúði seg um.

Og so helt ákærin somuleiðis, at tað talaði til teirra fyrimun, at í veruleikanum var tað óneyðugt at biðja um arbeiðs- og uppihaldsloyvi, tí gift í Føroyum, hevði hon rætt til familjusamanføring.

Tí helt ákærin at ein revsing kundi gerast treytað og í hesum sambandi helt hann ein hóskandi revsing var at tær vóru dømbar at sita í 20-30 dagar, men at revsingin varð gjørd treytað, so at tær sluppu undan at sita, gjørdur tær onki annað lógarbrot tað næsta árið.

Øllum hesum vóru verjar-nir als ikki samdir í. Teir vísu á, at nógv var vikur hevði talan verið um fullar vikur. Og framtíðarlønin á eini fiskavirking kundi ongantíð verða annað enn ein meting.

Teir hildu lítið um, at ein russari í Føroyum skulu hava fyri neyðini at skriva eina umsókn um arbeiðs- og uppihaldsloyvi donskum- og enntá eina umsókn, myndugleikarnir ikki høvdu brúk fyri, tí hon hevði rætt

til familjusamanføring.

– Tað er heilt bím, at ákæra hana fyri at hava skrivað eina heilt óneyðuga umsókn, segði annar verjin.

Víst var eisini á, at ein orsök til, at hon ikki hevði havt fulla tíð, var, at hon hevði verið heima í Russlandi og ferðast í ein góðan mánað.

Dómarin hevði ikki langa tíð um at koma til eina niðurstöðu og hann ikki, at talan var um nakað revsi-vert. Hann segði, at skuldi talan vera um svik, skuldi talan vera um at svika við vilja og tað metti hann ikki.

Hann visti á, at lönin á einum fiskavirki vóru ógvuliga ójavnar og eitt tað mátti vera loyvt at eitt ávíst frávik var og lönarseðlarnir hjá russisku konuni vísti eisini, at ikki tvær vikur vóru lík-að.

Tí mátti talan vera um eina heildarmeting og útfrá tí fríkendi hann báðar kvinnurnar.